

NATIONAL UNIVERSITY OF LESOTHO
FACULTY OF HUMANITIES
DEPARTMENT OF AFRICAN LANGUAGES AND LITERATURE

ALT 3302: MODERN SESOTHO POETRY

MOTSEANONG 2023   LIMARAKA: 75   NAKO: HORA TSE THARO

LITEMOSO

- Araba lipotso tse **THARO (3)** feela.
- U ka qala ka potso ea khetho ea hao.
- Se ke ua fetola tsela eo lipotso li nomoriloeng ka eona
- Se ke ua iqapela linomoro tse ncha tsa lipotso ha u araba
- Ngola ka makhethe
- Balisisa lipotso pele u araba

POTSO EA PELE

- a) U tea ka mehlala ho tsoa lithothokisong, bontša na tse latelang li bile le tšutšumetso joang boqaping ba thothokiso ea Sesotho;
i) Bojakane.	5
ii) Thoko.	5
iii) Puso ea bokolone.	5
iv) Thothokiso ea senyesemane.	5
v) Polotiki.	5

[25]

POTSO EA BOBELI

- a) U ipapisitse le thuto ea thothokiso ea Sesotho ka litšiea tsa eona kaofela, ngola serapa se latelang ka tsela ea thothokiso.

Joala

Ha kea noa joala ke noele moleko kajeno. Ntho ke ena e ntoma leleme shoqo, ke re kea bua leleme lea rarahana ke tahilo. Kannete le ho tsamaea kea hloleha kajeno, ke bona ke tla be ke tsamaee joaloka nku. Thibang rannyeo a se ke a tloha a nkotla. Nka fihla lapeng ke le marantha, e se bile e ka ke ipitikile matlakaleng ke bohlasoa. Athe che, ke ntho ena e bitsoang mokangkanyane. Ba e bitsaka ka mabitso manoa-joala, bang ba re ke thinya-o-fafohe kapa lebitla le ahlame, ha bang ba re ke makoele eona thabisa lihoho, thabisa le ba hlonamileng, mabele khunoana ralitlhaku. Utloang haa bo lakatsa ntate oa lona, o tla utloa a lla ka babalasi, a lla ka ho thothomela le hlooho ho opa, a lakatsa nama kapa lijo tse chilisi. E be o na ronngoe ke mang makhangpopong haa re hloleia tje. Motho le motho ke lekhoba la ntho eo a e ratang.

15

- b) U sebelisa mehlala e qotsitsoeng lithothokisong, hlalosa mekhabo-puo e latelang;
i) Moqasa.	5
ii) Thehello.	5
iii) Mothofatso.	5

[25]

POTSO EA BORARO

Bala thothokiso e latelang e be u manolla lirapa tse tharo tse qalang;

[25]

Bohloa

Raha likobo u lese ho khoba,
U k'u etele chabana se teng ka thoteng;
Kakapa tsa teng li fana efankheli,
Mejo e hlaha ka khororo ea phatla.

Neo ea bohlokoa ho sona, tlhalefo,
Tema se re e hlaha ke hlopha sa matsoho;
Poho ha e kunye tšoele le e likile;
Pin`a chaba sena: “Khokanyan`a phiri.”

Selaka-lakeng sa tsatsi le baletse,
Kokoana li meroalo ho tlatsa lisiu,
Etlere meea e hlaha kahosele,
Kokoana li lule li imona menoana.

Sentle ke ho rema cheche le elile,
Matlopo-tlopo a fumane hlab`a tona,
Phofshoan`a maholimo e tšoeu tooa!
Ho theleha ha eona ke tšita-baroalli.

Re boela re u tsoela khomo sekhoba,
Lesa ho fetoha le letsatsi ho reteleha,
Mphe-mphe e hloka mokota, mphato,
U tla shoeloa ke bana u ruile matsoho.

Chabana ke lapa-leng sa litotoma,
Jana se seng, selo li batliloe `moho.
Olo sa bohloa lelapa la bohle,
Mohlongoa-fatše ona ke matl`a matsoho-peli
(Khiba, 1986).

POTSO EA BONE

Thothokiso ea Sesotho e na le maoala ao sethothokisi se a sebelisang boqaping ba thothokiso. A k`u fane ka maoala a mane feela ho ao u ithutileng ona, e be u fana ka mehlala ho bontša tšebeliso ea maoala ao boqaping ba thothokiso. [25]